

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ПОДЕМНА, СТРОИТЕЛНА И ТРАНСПОРТНА ТЕХНИКА „Н. Й. ВАПЦАРОВ“ – ЯМБОЛ, ЗА ПЕРИОДА 2014 – 2016 ГОДИНА

**Моника Петрова, Янка Божкова, Станка Вълева,
Милен Минков, Мима Неделчева**

*Професионална гимназия по подемна, строителна и транспортна техника
„Н. Й. Вапцаров“ – Ямбол*

Резюме. Настоящата средносрочна стратегия за развитие на Професионална гимназия по подемна, строителна и транспортна техника „Н. Й. Вапцаров“ – Ямбол, е разработена за периода 2014 – 2016 година въз основа на изследване и анализ на факторите на външната и вътрешната за училището среда и е съобразена с реалностите в училището – работа в интеркултурна среда на високо мотивирана педагогическа колегия и учащи с ниски социален статус и входящо равнище на знанията и уменията. Базира се на актуалните европейски и национални документи в областта на образованието и съвременните научни разработки за стратегическо планиране в училищата. Тя определя целите, задачите, ценностите, приоритетите, мисията и визията на гимназията, мерките и дейностите за постигане на целите. Предвидени са техники за обратна връзка, критерии за мониторинг, както и методи за контрол и оценяване.

Keywords: strategy, vocational education, strategic goals, Europe 2020, Bulgaria 2020, SWOT, analysis

Европа се нуждае от системи за образование и обучение, които да отговорят на потребностите на пазара на труда и на учащите се. Качественото и адекватно обучение е най-добрата възможност за работодателите да наемат квалифицирани служители, с чиято помощ бизнесът да просперира. Такива обучения предлагат и по-големи възможности за успешна кариера. За да постигне тези цели, Професионална гимназия по подемна, строителна и транспортна техника „Н. Й. Вапцаров“ – Ямбол, е разработила своя стратегия за развитие до 2016 г. с поглед, насочен към изпълнение на стратегическите цели, заложи в стратегията за развитие на Европейския съюз „Европа 2020“ и нейния еквивалент на държавно ниво – „България 2020“.

Професионална гимназия по подемна, строителна и транспортна техника „Н. Й. Вапцаров“ – Ямбол, ще работи по изпълнението на двата национал-

ни приоритета в образованието: повишаване на качеството на образование и осигуряване на равен достъп до качествено образование. Педагогическата колегия ще работи за намаляване на дела на преждевременно напусналите училището ни до 11% и увеличаване на дела на лицата между 25 и 64 години, участващи в обучения и курсове за преквалификация в ПГ по ПСТТ до 30% от обучаваните в гимназията. В един динамично променящ се свят ученето през целия живот трябва да бъде приоритет, тъй като е от възлово значение за заетостта, икономическия успех и пълноценното участие на индивидите в обществото.

Настоящата стратегията е разработена за период от три години и обхваща училището като цяло и неговите подсистеми. Екипът ни поема отговорност да провежда политика, в която водеща роля имат животът и здравето на младите хора, образованието и възпитанието, ориентирани към адекватно на динамичната глобална общност развитие на личността, чрез осигуряване на равен достъп и качествено обучение, чрез провокиране на мисленето и мотивиране на самостоятелността, формиране на практически умения и инициране на желание за изява на личността, чрез осигуряване на условия за учене през целия живот. Колегията се ангажира с постигането на планираните резултати при пълна прозрачност и отчетност на управлението.

Анализ на външната среда

Функционирането на училището зависи от редица вътрешни и външни фактори. Изграждането на качествен стратегически план за развитие на ПГ по ПСТТ изисква отчитане на влиянието на външната среда върху образователната институция. Анализът и диагностиката на факторите на външната среда са извършени по метода на PEST анализа.

Фактори на външната среда	Отражение върху ПГ по ПСТТ
Политически фактори Законодателство – наличие на нормативна база в образованието, нуждаеща се от осъвременяване. От години се разработва нов закон за народната просвета, но няма политическа воля за приемането му. Подготвя се и нов закон за професионалното образование и обучение. Налична е подзаконова нормативна база, която не е достатъчно изчерпателно разписана и позволява различни тълкувания. Възможности за подпомагане на училището чрез европейски и национални програми и проекти. Националната програма за развитие на училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка е до 2015 г. Ежегодните програми за развитие на образованието, чрез които се реализира Националната програма, също са с краен срок – 2015 г. Нестабилна политическа обстановка – правителството е служебно назначено, извършват се чести реорганизации и промени в министерства, ведомства и др., променят се възгледите за образованието, извършва се политическа смяна и/или назначаване на управленски и др. кадри на всяко ниво в образователните структури.	Постоянно очакване за промяна и липса на предвидимост кога би настъпила тя. Използването на възможностите на различните европейски и национални програми и проекти не става автоматично, а изисква включване на училището чрез заявяване на желание, потъпване на формуляри за кандидатстване и много често е поставено условие за осигурено съфинансиране. Всичко това налага ограничения и затруднява процеса на усвояване на средства. Все пак училището участва в два проекта по ОП РЧР – УСПЕХ и „Ученически практики“, както и по две НП – „ИКТ в училище“ и „Модернизация на МБ на училищата“. Загуба на автономност и самостоятелност при назначаване/освобождаване на персонал.
Икономически фактори Световна финансова и икономическа криза и негативните й актуалности в България. Икономика в рецесия. Нисък дял на чуждестранни инвестиции. България отделя малко средства за образование в ЕС. За 2013 година те са спаднали на 3,5% от brutния вътрешен продукт, като средният процент за целия ЕС е 5,3%. Ниски доходи на семействата на учениците и наличие на голям брой безработни родители – коефициентът на безработица за Югоизточен район – 11,6%, а за Ямболска област – 13,9%, при стойност на коефициента за целия ЕС – 10%. Избор на училище близо до населеното място и/или квартала на семейството. Приоритетите на голямата част на обществото към физическо оцеляване и недооценяване на ролята на образованието за развитието на индивида и обществото като цяло. Недооценяване на учителския труд и ниска степен на социален авторитет в обществото. Ниски заплати в образователния сектор въпреки заложените повишения в КТД от 01.09.2014 г. Занижен интерес на бизнеса към професионалното образование и обучение и липса на държавни стимули за това.	Недостатъчен размер на средствата за образователната институция. Планиране на разходването на делегирания бюджет съобразно реалностите. Отпадане на ученици от училище поради невъзможност да бъдат издържани от родителите си. Задържането на учениците в училище налага финансово подпомагане на социално слаби ученици от колектива, при което училището изпълнява несвойствени дейности. Загуба на ученици от съседни общини и области поради финансови проблеми в семействата. Липсва мотивация за учене у учениците. Родителите не съдействат на образователната институция поради ангажираност или неразбиране на проблема. Понижен авторитет на учителя. Понижен социален и икономически статус на работещите в сектора. Намалена възможност за използване на ресурсите на бизнеса за целите на професионалното образование.

Електронно обучение и компютър Демографска криза – намаляване на броя на населението и ниска раждаемост. Увеличаване на малцинствената общност на ромите в Ямбол и в страната като цяло. Ниска заинтересованост от страна на голяма част от родителите към случващото се в училище. Социални нагласи на обществото – свързани със социални придобивки, стипендии, материални помощи и под. Нисък социален статус на заетите в сферата на образованието. Наличие на 9 професионални гимназии в област Ямбол – нужда от оптимизация на броя им. Професионалните гимназии в област Ямбол обхващат различни сегменти от професионалното образование, но въпреки това ПГ по ПСТТ се конкурира с всяка от тях. По признака близки професии и специалности най-голяма е конкуренцията с ПТГ „Ив. Райнов“ – Ямбол. По признака пол на обучаемите – най-вече с ПГЗ „Хр. Ботев“ – Ямбол, ПГМСС „Ернесто Че Гевара“ – с. Бояново, ПГСГ „Колю Фичето“ – Ямбол. По признака входно ниво на знания и умения на учениците – с всички. По признака предлагани социални условия – с ПГЗ „Хр. Ботев“, ПГЛПХТ – Ямбол.	Трудности при изпълнението на държавния план-прием; ниска степен на пълняемост на паралелките; застаряващ педагогически и непедагогически персонал; „изтичане“ на интелектуален потенциал в чужбина; непривлекателен сектор за млади специалисти. Необходимост от интегриране на ромите, работа в интеркултурна среда, промени в методите и похватите на работа с учениците. Негативно отношение или подценяване на ролята на образованието. Очакванията са училището да изпълнява и допълнителни социално-икономически функции, които да облекчат финансово родителите – напр. заплащане на пътните разходи на учениците до училище от учители и обслужващ персонал. Негативизъм към учителската професия. Агресивни кампании за набиране на ученици – нелоялна конкуренция: създаване на погрешна представа у кандидатите за ПГ по ПСТТ; изпреварващо записване на ученици, използване на нереалистични обещания, привличане в друго училище на записани в ПГ по ПСТТ ученици. ПГ по ПСТТ е единственото училище в Източна и Централна България, което обучава кадри в областта на пътностроителната и подемотранспортната техника. Въпреки това са налице проблеми с изпълнение на държавния план-прием. Най-лошо влияние върху привличането на ученици оказва ниският рейтинг на гимназията, наслоен от години сред обществеността. Това предопределя прием на ученици с ниско ниво на знания и умения, а това, от своя страна, изключва постигането на твърде високи резултати.
Технологични фактори	

Състояние на иновациите – бурен разцвет на ИКТ технологиите в световен мащаб. Внедряване в национален мащаб – държавна политика за въвеждане на ИКТ в образованието. Наличие на НП за модернизация на професионалното образование, в която не могат да се включат всички професионални гимназии. Наличие на НП „Модернизация на МБ в училище“. Наличие на нови технологии в областта на пътнотранспортната, подемотранспортната и автотранспортната техника, диагностиката и ремонта им. Равнище на инвестиции в технологиите – държава не отделя достатъчно средства за технологично обновление в сферата на образованието. Скорост на технологичното остаряване – висока. Разходи за изследвания и развитие – в делегираните бюджети на училищата са предвидени разходи за квалификация на педагогическия персонал.	Ефективно използване на наличната технологична база в училище. Обновяване и модернизация на компютърното оборудване чрез собствени средства; по ОП РЧР, проект УСПЕХ и по НП „ИКТ в училище“. Затруднено е включването на гимназията в проекти за модернизация на професионалното образование поради изискването за фирма-партньор, която да съфинансира проекта. Одобрен и изпълнен проект на ПГ по ПСТТ по НП „Модернизация на МБ в училище“, модул „Подобряване на училищната среда“, за подмяна на дограма и ремонт на покрив на учебния корпус през лятото на 2014 г. Със средства по ОП РЧР – проект УСПЕХ, са закупени уреди и софтуер за диагностика на леки и товарни автомобили. Нужда от допълнително финансиране за внедряване на нови технологии в областта на ПСТ, ПТТ и АТТ в професионалното обучение на учениците от ПГ по ПСТТ. Ниско равнище на инвестиции в технологии на ниво училище. Остаряло оборудване в лаборатории и учебни работилници. Морално и физически остарял машинен парк. Нужда от обновяване. Безвъзмездно предоставяне на автокран и два агрегата на ПГ по ПСТТ от Министерството на отбраната. ИКТ технологиите остаряват изключително бързо. Налага се обновяване на стационарното и преносимото компютърно оборудване. Трудно могат да се заделят средства за изследвания, а средствата за квалификация на персонала не се разходват пълноценно.
--	---

Извод: в близките няколко години не се очаква стабилизиране и подобряване на политическата, икономическата и социалната обстановка и произтичащите от това условия. Налага се пълна мобилизация на колектива и обединяване на усилията му за неутрализиране на негативното влияние на външната среда върху гимназията.

Анализ на вътрешната среда

Анализът на вътрешната среда е необходимо условие за определяне вида и посоката на стратегията, база за формулиране на приоритетите, специфичните цели и мерки.

Гимназията, като всяко учебно заведение, измерва своето ниво чрез нивото на материално-техническата си база, постиженията на своите възпитаници и с хората, които работят в нея.

Ученици

В ПГ по ПСТТ – Ямбол, през учебната 2013/2014 г. се обучават 350 ученици, разпределени по форми на обучение, както следва: 246 ученици в дневна форма на обучение, 75 – в задочна форма, и 29 – в самостоятелна форма на обучение. През последните години поради влошени демографски показатели броят на учениците намалява. Динамиката на тяхното движение е отразена в диаграма 1.

Диаграма 1

Паралелки

Училището има капацитет за обучение на 22 паралелки при едносменен режим. През последната учебна 2013/2014 година са се обучавали 11 паралелки в дневна форма на обучение. За последните три години паралелките са намалели с една. През 2014/2015 учебна година броят на паралелките е запазен, като държавният план-прием е изпълнен. В гимназията от учебната 2014/2015 година се извършва обучение по 5 професии и специалности с прием след основно образование (VIII клас) и с 4-годишен срок на обучение, а именно:

- професия: Техник на транспортна техника, специалност: Пътностроителна техника – в дневна форма на обучение;
- професия: Техник на транспортна техника, специалност: Автомобилна мехатроника – в дневна форма на обучение;
- професия: Монтьор на транспортна техника, специалност: Пътностроителна техника – в дневна и самостоятелна форма на обучение;
- професия: Монтьор на подемотранспортна техника, специалност: Подемотранспортна техника, монтирана на пътни транспортни средства – в дневна и самостоятелна форма на обучение;

– професия: Електромонтьор, специалност: Електрообзавеждане на транспортна техника – в задочна форма на обучение.

Пълняемост на паралелките

Средната пълняемост на паралелките през учебната 2013/2014 г. е 22,36 ученици – недобра пълняемост. Пълняемостта намалява с растежа на класовете, което разкрива отпадане на ученици в края на гимназиалния етап на обучение. Прогнозата за следващите учебни години е показателят *пълняемост* да не претърпи съществени изменения, което запазва тенденцията на трудности във финансовата издръжка на институцията. Изменението на средната пълняемост на паралелките в ПГ по ПСТТ през последните три години е онагледена с диаграма 2.

Диаграма 2

Резултати от обучението за водачи на МПС, категория В и категория С

Едно от преимуществата на гимназията е възможността да се предоставя на учениците безплатно обучение за водачи на МПС, категория В и категория С. Ето защо изследването на резултатите от това обучение е важно.

Училището има лиценз за провеждане на обучение за водачи на МПС, категория В, а практическото обучение за водачи на МПС, категория С, се възлага на външна фирма, притежаваща необходимия лиценз. Гимназията разполага с добра материално-техническа база за провеждане на обучение по предмета *Безопасност на движението по пътищата* – преносими компютри, мултимедийни устройства, таблет, табла с пътни знаци, изпитни листовки и др. По предмета се използват и наличните в интернет ресурси. В края на учебната 2013/2014 година курсистите от 2008 година до юни 2014 г. са въведени в

електронен регистър на ДАИ. Практическото обучение за водачи на МПС, категория В, се провежда с 3 учебни автомобили „Рено – Меган“ и ВАЗ 2103.

Анализ на причините за получените резултати

Голяма част от курсистите ученици имат постоянен адрес извън град Ямбол, поради което не познават достатъчно града. Това създава трудности при обучението им по кормуване. Придобитите знания по теория на управление на МПС са на репродуктивно ниво. Налице е неумение да се прилагат теоретичните знания в практиката по управление на МПС в реална пътна обстановка. Част от учениците предпочитат да преминат курс за управление на МПС към външна организация. Причините за това са следните: някои ученици навършват 18 години по-рано от останалите и предпочитат да започнат курс за обучение на МПС преди началото на обучението им за водачи на МПС в училище. Друга причина е нагласата им, че ще постигнат по-добър резултат, ако се обърнат към външна организация, особено след като не са успели да вземат изпитите при явяване като ученици от гимназията. Това разкрива тяхната неудовлетвореност от проведеното обучение в училище.

От 2014 г. с изменение на нормативната уредба категория „С“ се придобива след навършване на 21 години. Това още повече намалява мотивацията на учениците за обучение за водачи на МПС, категория „С“, в училище.

Извод: Извършеното изследване сочи, че резултатите по този показател са незадоволителни. Само 40% от обучаваните през учебната 2011/2012 г. и 48% от обучаваните през учебната 2012/2013 г. са преминали успешно теоретичния изпит за управление на МПС, категория В. Резултатите по същия показател за 2013/2014 г. са още по-незадоволителни – едва 25% от учениците са преминали успешно теоретичния изпит. Необходимо е да се предприемат спешни мерки за повишаване на успеваемостта, тъй като непознаването на правилника за движение по пътищата е предпоставка за лошо представяне на учениците по време на изпитите за водач на МПС. Данните от изследването разкриват, че почти всички ученици, които са преминали успешно теоретичното обучение, придобиват свидетелство за управление на МПС, категория В, като част от тях – 18%, са се обучавали или довършили курса на обучение при външни за училището организации. Необходимо е да се предприемат мерки за подобряване на обучението на ученици за водачи на МПС.

Резултати от средния успех за училището от Държавните зрелостни изпити по предмети

Външното оценяване на зрелостниците чрез явяването на държавни зрелостни изпити е най-обективната оценка за постигнатите резултати от учениците. Данните от сравнението на средния успех по предмети за училището с предходни години се илюстрират от таблица 1.

Таблица 1

Предмет	2012		2013		2014		Разлика между 2014 и 2013 г.
	явили се	ср. успех	явили се	ср. успех	явили се	ср. успех	
БЕЛ	42	3,12	62	3,03	73	3,20	0,17
ИЦ	1	3,42	3	2,76			неприложимо
ГИ	28	3,31	13	2,99	24	3,27	0,28
БЗО	15	3,57	40	3,23	39	3,47	0,24
Фил. цикъл			1	3,45			неприложимо

Сравнителният анализ на данните разкрива:

1. Най-голям е броят на зрелостниците, явяващи се по БЕЛ през годините, което е логично, предвид факта, че предметът е задължителен матуритетен за всички. Броят на явяващите се по този предмет е най-голям през 2014 г. и най-малък през 2012 г.

2. Най-предпочитаният предмет за втори ДЗИ през 2012 г. е бил ГИ, като е налице тенденция за намаляване на броя на зрелостниците, които го избират, и през 2014 г. най-предпочитан предмет за втори ДЗИ в ПГ по ПСТТ – Ямбол, е БЗО. Един от мотивите за тази промяна вероятно е постиганият по-висок среден успех по БЗО в сравнение с ГИ през всяка от изследваните години.

3. Малък е броят на зрелостниците, избиращи за втори ДЗИ някой от останалите предмети.

4. Средният успех по първия ДЗИ – БЕЛ, е сходен през изследваните години, като е най-висок за 2014 г.

5. Най-висок среден успех е постигнат по БЗО – добър 3,57, през 2012 г., като през 2014 г. също е най-висок в сравнение с останалите.

6. Най-нисък среден успех е постигнат по ИЦ – среден 2,76, през 2013 г.

Извод: необходими са допълнителни мерки за подготовка на учениците за ДЗИ и постигането на по-високи резултати.

Придобили степен на професионална квалификация

Брой	Випуск 2012 г.	Випуск 2013 г.	Випуск 2014 г.
Брой ученици в класовете	77	57	58
Брой ученици, придобили III СПК	26	19	7
Брой ученици, придобили II СПК	18	15	12
Общ брой ученици, придобили СПК	44	34	19

Извод: 57% от учениците от випуск 2012 г. и 60% от учениците от випуск 2013 г. са придобили СПК, което е сравнимо по резултат, но данните за випуск 2014 г. сочат, че СПК са придобили само 33% от випускниците, което буди тревога. Една от причините за резултата от последната изследвана година е преждевременното започване на работа на част от учениците, което изключи възможността за явяването им на държавните изпити. Броят на придобилите СПК не е задоволителен. Необходимо е да се предприемат спешни мерки за повишаване на успеваемостта.

Придобили правоспособност

Брой	Випуск 2012 г.	Випуск 2013 г.	Випуск 2014 г.
Брой ученици в класовете	77	57	58
Брой ученици, придобили правоспособност	41	38	20

Извод: 53% от учениците от випуск 2012 г. и 67% от учениците от випуск 2013 г. са придобили правоспособност, което разкрива повишаване на успеваемостта, но данните за випуск 2014 г. – само 34,5% ученици с придобита правоспособност, разкриват силен спад в успеваемостта, който е заплашителен. Резултатите са незадоволителни. Необходимо е да се предприемат неотложни мерки за повишаване на успеваемостта.

Завършили средно образование

Брой	Випуск 2012 г.	Випуск 2013 г.	Випуск 2014 г.
Брой ученици в класовете	77	57	58
Брой ученици, завършили успешно XII клас	63	43	45
Брой ученици, завършили средно образование	41	25	28

Извод: 82% от учениците от випуск 2012 г., 75% от учениците от випуск 2013 г. и 78% от учениците от випуск 2014 г. са завършили успешно XII клас. Откроява се тенденцията към лек спад. 65% от завършилите успешно XII клас от випуск 2012 г., 58%, съответно от випуск 2013 г. и 62% от випуск 2014 г. са се дипломирали. Резултатите са незадоволителни. Необходими са спешни мерки за повишаване на успеваемостта.

Продължили степента на образованието си

Брой	Випуск 2012 г.	Випуск 2013 г.	Випуск 2014 г.
Брой ученици в класовете	77	57	58
Брой ученици, продължили обучението си в колеж	0	1	1
Брой ученици, продължили обучението си във ВУЗ	5	4	0

Извод: само 7% от учениците от випуск 2012 г. и 9% от учениците от випуск 2013 г. са продължили образованието си, а за випуск 2014 е едва 1%. Сравнително ниското средно общо ниво на дипломираните се е предпоставка за резултата и на тази база последният е логичен.

Реализация на пазара на труда

Брой	Випуск 2012 г.	Випуск 2013 г.	Випуск 2014 г.
Брой ученици в класовете	77	57	58
Брой ученици, работещи, независимо от вида дейност	49	32	42
Брой ученици, работещи по специалността	25	6	4
Брой безработни	13	13	6
Брой лица, за които няма данни	15	12	5

Извод: 64% от учениците от випуск 2012 г. и 56% от учениците от випуск 2013 г. са се реализирали на пазара на труда. На фона на общата картина на безработицата в България този резултат е задоволителен. По-тревожен е фактът, че малка част от учениците – 32% от учениците от випуск 2012 г. и 11% от учениците от випуск 2013 г., работят по специалността си. Процентът на безработните е също висок – 17% от учениците от випуск 2012 г. и 23% от учениците от випуск 2013 г., а от випуск 2014 г. – 10%. Тенденцията е незадоволителна, но може да се обясни с икономическата криза в България.

Ученическо самоуправление – ниско ниво на участие в училищния живот. Слаба инициативност.

Педагогически и непедагогически персонал

В гимназията до учебната 2013/2014 г. работят 34-ма души педагогически персонал, от тях 3-ма с ръководни функции и 20 – непедагогически персонал. Разпределението на педагогическия персонал по степен на образование е, както следва: с висше образование – „Бакалавър“/, „Магистър“ – 25, от тях 1 „Бакалавър“; с полувисше образование – „Специалист“/, „Професионален бакалавър“ – 9. Данните са онагледени с диаграма 3.

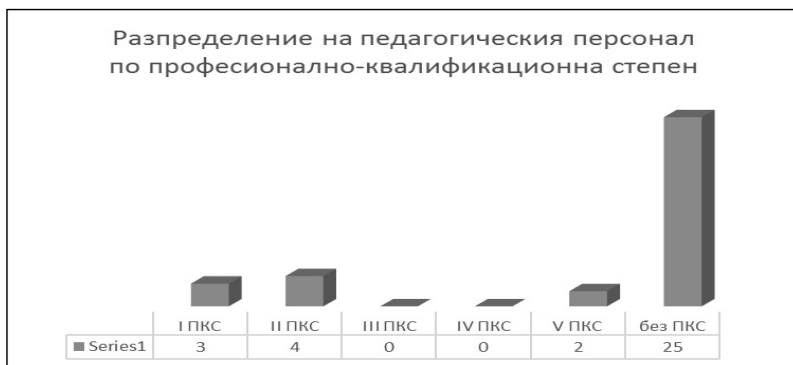

Диаграма 3

Извод: всички назначени учители са правоспособни.

25% от педагогическия персонал е със степен на професионална квалификация, както следва: с I ПКС – 3; с II ПКС – 4; с V ПКС – 2.

Разпределението на педагогическия персонал по степен на професионална квалификация е представено в диаграма 4.

Диаграма 4

Извод: училището е обезпечено с кадрови ресурс. Желателно е по-нататъшното повишаване на квалификацията да обхване по-голяма част от педагозите.

Разпределението на педагогическия персонал по възраст е представено графично (диаграма 5).

Извод: педагогическият персонал е застаряващ. Съществува опасност от спад в мотивацията за работа и включване в допълнителни обучения за повишаване на квалификацията, повишаване на отсъствията от работа поради заболяване, поддаване на рутината, непознаване на съвременни технологии и методи на обучение.

Диаграма 5

Синдикални организации

В ПГ по ПСТТ функционират две синдикални организации – СБУ към КНСБ и синдикат „Образование“ към КТ „Подкрепа“. Целта на организациите е спазване на КТД и отстояване на правата на работниците и служителите в гимназията. В организациите членуват съответно – 19 и 22 членове. Комуникацията с ръководството на училището е добра. Председателите на двете синдикални организации участват в комисии по разработването на КТД, вътрешните правила за работната заплата и др.

Училищно настоятелство

Към гимназията не е регистрирано училищно настоятелство, което е в неин ущърб.

Материално-техническа база

Гимназията разполага с 22 учебни кабинета, лаборатории и работилници, 2 компютърни кабинета с постоянен достъп до интернет, 3 преносими компютъра, 1 таблет, 4 мултимедийни проектора, 1 интерактивна дъска. Машинният парк на училището е остарял. За обучение на водачи на МПС училището разполага с 3 учебни автомобили „Рено – Меган“, 1 автомобил ВАЗ 2103, 1 валяк, 2 багера, 1 автогрейдер, 1 трактор-екскаватор, 1 булдозер, 2 автокрана, 1 фадрома. За новата 2014/2015 г. към машинния парк на училището след безвъзмездно дарение от Министерство на отбраната се присъединяват 1 автокран и 2 агрегата.

SWOT анализ

Целта на SWOT анализа при изготвяне на стратегията е да се оптимизира потенциалът на силните страни и възможностите на институцията, а от друга страна, да се минимизира въздействието на слабите страни и заплахите. Подробното изписване на всички елементи в SWOT анализа позволява да се направи количествена и качествена оценка на ситуацията в гимназията и да се избере подходящият вид стратегия.

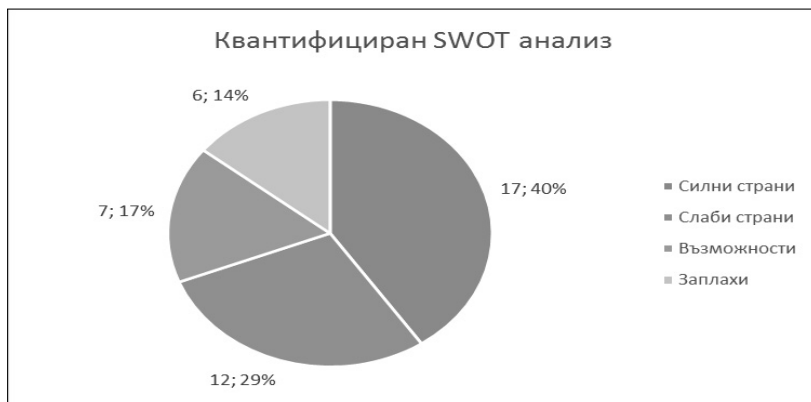
Силни страни	Слаби страни
Благоприятно стратегическо местоположение – локализация в областния град, без конкуренция в Източна и Централна България по отношение на обучението на ученици в областта на пътностроителната и подемно-транспортната техника. Реализиран държавен план-прием за учебната 2014/2015 г. 53-годишни традиции и опит в сферата на професионалното обучение. Професии и специалности – високоплатени, актуални на пазара на труда. Директор – добър мениджър, с опит в управлението на финансовите и човешките ресурси. Добре приет от колектива. Екипна работа на административното ръководство. Добре работеща управленска структура за подпомагане работата на ръководството, обхващаща целия педагогически колектив. Осигурена спокойна атмосфера за труд и творчество. Добра кадрова обезпеченост от учители. Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти по проект КПС и други курсове и програми. Прием на ученици след завършено основно образование от 5 области на България. Функционални учебен корпус, физкултурен салон със спортна площадка и общежитие. Достигнат оптимален брой компютърни конфигурации за учебни цели – 30 бр., от тях 3 бр. за учители при изискуем минимум 19 бр., изчислени по формулата: три (3) работни станции плюс една станция на всеки 13 ученици в дневна форма на обучение. Стремех на част от педагозите към обучение чрез прилагане на съвременни методи и форми. Изградена стабилна партньорска мрежа с училища и фирми от Одрин, Плевен и Ямбол. Опит в разработването и изпълнението на европейски и национални проекти. Усвояване на средства от европейски и национални фондове. Одобрен и изпълнен проект по НП „Модернизация на материалната база на училище“ – ремонт на покрив и подмяна на дограма. Многообразие на извънкласни и извънучилищни форми – голям брой обхванати ученици в извънкласни и извънучилищни дейности – 200.	Нереализиран държавен план-прием за учебната 2013/2014 г. Недостиг на финансов ресурс за капиталови разходи. Нисък рейтинг на гимназията сред обществеността. Прием на ученици с ниско ниво на знанията и уменията. Застаряващ педагогически колектив. Ученици с ниска мотивация за учене. Системни отсъствия на ученици от учебния процес. Неангажираност на голяма част от родителите към проблемите на училището. Липса на училищно настоятелство. Остарял машинен парк. Недостатъчно добри битови условия в общежитието. Остаряло оборудване в лаборатории и учебни работилници.

Възможности	Заплахи
Прием на още повече ученици от Централна България. Засилване на рекламната дейност на ПГ по ПСТТ и в големи градски основни училища. Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти – участие в проекти, курсове, защита на ПКС, самообучение и др. По-пълноценно използване на възможностите за съвременно обучение. Активни действия за подобряване на реномето на училището. 100-процентово участие на целия колектив за изпълнение на държавния план-прием и при задържането на учениците в училище. Подобряване на машинния парк и оборудването в лаборатории и работилници чрез проекти и собствено съфинансиране. По-пълноценно използване на партньорството с турски и български училища и фирми.	Неблагоприятна за професионалните гимназии реформа в сферата на образованието. Загуба на ученици поради лошо финансово състояние и нисък социален статус на семействата им. Затруднения на учениците при ползването на транспортни услуги – мален брой на услугите и повишени цени. Намаляване на пълняемостта на паралелките по демографски причини. Проблеми с посещаемостта на учебните теоретични и практически занятия. Намаляване на броя на клубовете по интереси поради намалено финансиране.

Направеният анализ на факторите на външната среда, както и SWOT анализът, разглеждат четири елемента, които идентифицират организацията като относително балансирана между две основни сумарни въздействия (позитивни и негативни) с преобладаващо положително влияние.

Организация	Положително влияние	Негативно влияние
Вътрешна среда	Силни страни – 17	Слаби страни – 12
	Възможности – 7	Заплахи – 6
Общо (абсолютен дял)	24	18
Общо (относителен дял)	57%	43%

Квантифицираният SWOT анализ представя разпределението на отделните елементи по абсолютна (количествена) и относителна (качествена) стойност спрямо общия сбор.

Диаграма 6

Всички използвани дотук инструменти позволяват окончателно групиране на ресурсите в TOWS матрица, където принципно са заложили основанията за съдържанието на стратегията.

TOWS матрица	Възможности – 7	Заплахи – 6
Силни страни – 17	Maxi-Maxi Офанзивна стратегия (използва силните страни за максимизиране на възможностите)	Maxi-Mini Стратегия на адаптация (използва силните страни за минимизиране на заплахите)
Слаби страни – 12	Mini-Maxi Отбранителна стратегия (използва възможностите за минимизиране на слабите страни)	Mini-Mini Стратегия на оцеляване (стреми се да минимизира слабите страни и да избягва заплахите)

При така анализирани вътрешни и външни условия и предвид съотношението между позитивното и негативното въздействие на факторите на средата най-приемлив е изборът на **офанзивна стратегия**.

При възникване на сериозни затруднения, резултат от въздействие на външни фактори, ще се задейства логиката на промяна към стратегия на адаптация.

Философия на гимназията

Стратегическата философия на училището се описва с неговата мисия, визия, цели, ценности и приоритети. А те, от своя страна, представят приложението на офанзивната стратегия за ПГ по ПСТТ при настоящите външни и вътрешни условия.

Мисия на училището

Формиране на личности с ясно изразено гражданско съзнание и поведение, подготвени за ефективно участие в обществения живот и за трудова реализация в областта на пътностроителната, подемотранспортната и автотранспортната техника. Възпитание и обучение на ученици от Югоизточна и Централна България след завършено основно образование според Държавните образователни изисквания и стандартите на Европейския съюз в духа на демократичните, общочовешките и националните ценности.

Визия на училището

ПГ по ПСТТ – конкурентоспособно училище с утвърден авторитет, способно да формира у учениците национални и общочовешки добродетели при подготовката им за социализация и реализация в областта на пътностроителната, подемотранспортната и автомобилната техника. Педагогическият колегиум – екип от високоотговорни личности, проявяващи толерантност, загриженост и зачитане на човешкото достойнство, прилагащи творчество и иновативност в работата си по изграждане на конкурентни, знаещи и можещи личности, граждани на Република България, ЕС и света.

Стратегическа цел на училището

ПГ по ПСТТ – привлекателно и модерно училище, предоставящо атрактивни и стимулиращи възможности за общообразователна и професионална подготовка на учениците за осигуряване на тяхната конкурентна професионална реализация и пълноценна социална адаптация. Училище, осигуряващо възможност за учене през целия живот.

Ценности на ПГ по ПСТТ

Съхраняване на живота и здравето на учениците, педагогическия и непедагогическия персонал.

Съблюдаване на законността.

Зачитане правата на учениците, педагогическия и непедагогическия персонал.

Психическо и физическо благополучие на учениците, педагогическия и непедагогическия персонал.

Безопасност на учениците, педагогическия и непедагогическия персонал.

Възможности за личностно развитие на учениците, педагогическия и непедагогическия персонал.

Гражданска култура, приноси към обществото и обществения живот.

Създаване, поддържане и развитие на морални и социални добродетели.

Толерантност и уважение към учениците с различна култура и религия.

Удовлетворение от живота в училище.

Комуникации и общуване с родители, партньорски организации и други заинтересовани страни.

Осведоменост и общуване между персонал и ученици.

Конструктивно решаване на проблеми.

Грижа и опазване на училищната собственост и на околната среда.

Недопускане на агресия и насилие.

Толерантност към различните мнения и гледни точки и вземане на консенсусни решения.

Приоритет на диалога.

Съблюдаване на общодемократични, общокултурни и национални ценности.

Приоритети

ПГ по ПСТТ счита за свои приоритети националните приоритети в областта на образованието, съобразени със спецификата на училището, а именно:

1. Повишаване на качеството на образованието с акцент върху професионалното образование и обучение, осигуряващо готовност за бърза трудова реализация.

2. Осигуряване на равен достъп до качествено образование.

Специфични цели

– Да се повиши нивото на усвояване на ключови знания, умения и компетентности по избраната професия и специалност в съгласуваност с Националната квалификационна рамка на Република България и държавните образователни стандарти.

– Да се увеличи броят на учениците, които се обучават в дневна форма на обучение в ПГ по ПСТТ до 270 в края на 2016 г.

– В ПГ по ПСТТ да постъпват и да се обучават ученици с по-високо входно ниво на знания, умения и компетентности.

– Да се осигурят условия за равен достъп до образование на ученици, независимо от пол, етническа принадлежност и социален статус.

– Да се намали делът на преждевременно напусналите училището ни до 11%, както и делът на трайно непосещаващите учебни занятия и намаляване на броя на отсъствията.

– Лицата, навършили 16-годишна възраст, които се включват повторно в образователната система, да достигнат 30% от обучаваните в гимназията.

– Да се увеличи делът на лицата между 25 и 64 год., участващи в курсове за квалификация и преквалификация в ПГ по ПСТТ, до 0,5% от обучаваните в гимназията.

– Да се използват по-пълно възможностите на общекитието за настаняване на ученици от отдалечени населени места и като средство за допълнителни приходи.

- Да се извърши ремонт на дограма и покрив на учебен корпус.
- Да се оборудва кабинет по компютърна автодиагностика.
- Да се извърши оптимизиране на работата на наличния машинен парк в гимназията.
- Да се увеличи делът на учениците, придобиващи свидетелство за правоспособност за управление на МПС, категория В и категория С.
- Да се прилагат иновативни методи за обучение и оценка по учебна и производствена практика на учениците за ефективно свързване на професионалното обучение с потребностите на пазара на труда.
- Да се запази делът на учениците, участващи в извънкласни дейности, и да се развие извънучилищната дейност.
- Да се увеличи делът на заетите със спортни дейности ученици – до 95%.
- Да се повиши екологичната култура и да се работи за навлизане на съвременните тенденции в сферата на опазване на околната среда в образователния и възпитателния процес.
- Да се постигне добро ниво на координация на дейностите в училище с родители и външни институции.
- Да се усъвършенства съвместната работа с работодатели.
- Усъвършенстване на механизмите за (само)управление на качеството на резултатите на училищното образование.
- Да се използват възможностите на системата за продължаваща квалификация и кариерно развитие на педагогическите специалисти.
- Да се осигурят необходимите ресурси и материална база, включително чрез подобряване на системата на контрол и управление.
- Да се осигурят условия за учене през целия живот.

Бюджетно планиране

ПГ по ПСТТ е държавно училище с финансиране от МОН. Гимназията е второстепенен разпоредител на бюджетни средства. Бюджетът на училището е делегиран и се формира на база единните разходни стандарти за ученик – около 95% от общата му стойност и собствени приходи в рамките на 3 – 5%.

Разпределението на средствата по пера е:

- за фонд „Работна заплата“ – 65 – 70% от делегирания бюджет;
- за стопански разходи – 30 – 35% от делегирания бюджет;
- за други плащания (граждански договори, аварийни разходи, социални разходи и др.) – до 5% от делегирания бюджет.

Поради бюджетните ограничения са необходими новаторски решения, за да осигурим устойчиво финансиране на ПОО и да гарантираме, че средствата се разпределят ефикасно и справедливо.

Мерки за постигане на целите

Подцел	Дейност	Резултат/ Индикатор	Срок
Съвременно обучение по общообразователна и професионална подготовка на ученици	Прилагане на иновативни техники и методи на преподаване, вкл. използване на възможностите на ИКТ; практическо обучение в реална работна среда.	Подобряване качеството на образователно-възпитателния процес – по данни от входни, изходни нива и сравнителен цифров анализ. Повишено усвояване на ключови знания, умения и компетентности по избраната професия и специалност.	Постоянен В края на I учебен срок и в края на учебната година
Изпълнение на държавния план-прием за учебната година	Реализиране на прием на ученици след основно образование в 3 паралелки от по 26 човека в дневна форма на обучение и 1 паралелка от 35 човека в задочна форма на обучение, разпределени по професии и специалности, както следва: – професия: Техник на транспортна техника; специалност: Пътностроителна техника – професия: Техник на транспортна техника; специалност: Автомобилна мехатроника – професия: Монтьор на подемно-транспортна техника; специалност: Подемнотранспортна техника, монтирана на пътни транспортни средства – професия: Електротехник; специалност: Електрообзавеждане на транспортна техника.	Увеличаване на броя на учениците в гимназията – брой ученици спрямо предходната учебна година.	Началото на учебната година
Прием на ученици с по-високо входно ниво на знания, умения и компетентности	Разработване и изпълнение на ефективна рекламна стратегия на гимназията, насочена към ученици с по-високо входно ниво на знания, умения и компетентности. Предлагане на атрактивни и търсени професии и специалности.	Повишаване на качеството на образованието и авторитета на гимназията – бр. ученици с по-високо входно ниво спрямо предходната учебна година.	По график от МОН
Да не се допуска дискриминация по пол, етническа принадлежност или социален статус	Прием и обучение на младежи и девойки от Югоизточна и Централна България. Прием и обучение на ученици от различни етноси. Прием и обучение на ученици с различен социален статус.	Липса на дискриминация – брой дискриминационни случаи.	Постоянен

Превенция и интервенция на отпадането	Планиране и реализиране на съвместни информационни кампании със заинтересованите страни за намаляване на риска от преждевременно напускане на училище и за повишаване на информираността относно значението на образованието с обмен на добри практики. Използване на законовите възможности за награждаване/наказване на ученици. Определяне на помощник-класен ръководител на всеки клас и ученици от по-горни класове, отговорници за застрашени от отпадане ученици. Изпълнение на плана за противодействие на училищния тормоз и плана за работа на комисията за действие при наличие на дете, жертва на насилие или на критично събитие. Разработване на адекватна социална политика в гимназията. Проследяване на преместването и отпадането на учениците. Актуализация на данните в Националния регистър на учениците.	Увеличен брой на завършващите гимназията и придобили средно образование и СПК – с 5%. Намален брой отпаднали ученици – до 11%, намаляване на броя на трайно непосещаващите учебни занятия и броя на отсъствията. Повишена мотивация за учене. Подпомагане на работата на класния ръководител – бр. помощник-класни ръководители и ученици-отговорници. Осъществена превенция и интервенция на отпадане – бр. преместени ученици. Недопускане на насилие и тормоз в училището и в обществото – брой регистрирани случаи. Подпомагане на социално слаби ученици – брой подпомогнати ученици. Пълен обхват на движението на учениците.	Постоянен По график на ПС В началото на учебната година Постоянен В началото на учебната година Постоянен
Създаване на условия за връщане в образователната система	Прием на лица, навършили 16-годишна възраст в самостоятелна и задочна форма на обучение (СФО и ЗФО).	Новоприети 10 ученици в СФО и 35 ученици в ЗФО за всяка учебна година и продължаване на по-нататъшното обучение на учениците от СФО и ЗФО в по-горни класове до придобиване на средно образование и СПК.	В началото на учебната година
Създаване на условия за квалификация и преквалификация на лица между 24 и 65 години	Организиране на курсове за машинисти на пътностроителни машини.	Обучени 20 външни лица.	Месец юни

Да се подобрят условията за живот и възпитание в общежитието	Поддръжка и текущ ремонт на стаи в общежитието. Осигуряване на добри санитарно-хигиенни условия в общежитието. Осигуряване на добро отопление през зимния сезон. Отдаване под наем на стаи от общежитието на външни лица. Да се извършват разнообразни възпитателни дейности, които да приучават учениците към хигиенни навици, спазване на дневния режим в общежитието, повишаване на нивото на самоподготовката им, придобиване на спортни навици и др.	Общежитието да се превърне в желана територия за живущите ученици – брой ученици, доволни от условията по данни от анкетно проучване.	Постоянен
Модернизирание сградата на ПГ по ПСТТ	Да се изпълни проект по НП „Модернизация на МБ в училище“ и да се извърши ремонт на дограма и покрив на учебен корпус.	Сменена дограма и ремонтиран покрив на учебния корпус – по документацията на обществената поръчка.	Август – септември 2014 г.
Създаване на условия за съвременно практическо обучение по автодиагностика	Осигуряване на преносим компютър, уреди за автодиагностика, софтуер и др. допълнително оборудване.	Качествено обучение на учениците по специални предмети и учебна практика – бр. ученици с повишено ниво на знания, умения и компетентности по данни от цифров анализ.	Септември, 2014 г.
Подобряване на работата на наличната пътностроителна, подемотранспортна и автотранспортна техника	Извършване на диагностика, текущ ремонт и техническо обслужване на наличната пътностроителна, подемотранспортна и автотранспортна техника.	Подобряване на техническото състояние на машинния парк – брой работеща техника.	Постоянен

Създаване на условия за съвременно обучение за водачи на МПС	Оценка на МТБ за провеждане на обучението и усъвършенстване при нужда. Оценка на ефективността на използването на МТБ за целите на обучението. Повишаване на мотивацията на учениците за придобиване на правоспособност за управление на МПС. Изготвяне на примерни маршрути за управление на МПС за целия период на обучение на курсиста. Изготвяне на ежемесечен отчет от инструктора за всеки обучаем относно проведените упражнения по примерните маршрути. Наличие на обратна връзка за проведеното обучение чрез анкетиране на обучаемите. Допълнително обучение по теория на управление на МПС в часове за консултации и в часове за самоподготовка на учениците от общжитието под контрол на преподавателя и/или дежурен възпитател. Провеждане на вътрешен изпит по управление на МПС.	Повишена успеваемост на обучаемите, придобили правоспособност за управление на МПС – брой ученици с придобита правоспособност.	През цялата учебна година
Усъвършенстване на системата за преподаване и оценяване по учебна и производствена практика в класовете	Прилагане на иновативни методи и техники на преподаване (вкл. ИТ технологии) и оценяване. Работа за мотивиране на учениците за осъзнато практическо обучение, необходимо им за последваща реализация на пазара на труда. Насочване на вниманието на учениците към междупредметните връзки – от практически умения към теоретични знания.	Ефективно свързване на професионалното обучение с потребностите на пазара на труда – брой ученици, придобили СПК и реализирани на пазара на труда по професията.	Постоянен
Развитие на извънкласната и извънучилищната дейност	Сформиране и работа на клубове по интереси. Провеждане на обучителни посещения на музеи, изложбени зали, театър, кино, екскурзии.	Осмисляне на свободното време на учениците – брой ученици, обхванати в извънкласни форми.	Постоянен
Грижа за здравето на подрастващите	Създаване на вътрешноучилищни форми за спортни занимания и състезания в извънучебно време. Обособяване на зона за фитнес на открито и кът за отдих на територията на училището. Участие в междуучилищни, общински и областни спортни състезания.	Добър здравословен статус на учениците – брой ученици със заболявания.	Постоянен
Екологично възпитание и обучение	Обучение по време на учебните часове за спазване на екологичните норми на поведение и грижа за опазване на околната среда.	Добро екологично възпитание на учениците – брой ученици с добро екологично поведение.	Постоянен

Активно включване на родителите и институциите в училищния живот	Провеждане на родителски срещи. Използване възможностите на „Училище за родители“ за разясняване и разрешаване на различни казуси. Участие на родители при провеждане на общоучилищни или клубни прояви. Координиране на действията между ПГ по ПСТТ и външни институции, имащи отношение към образованието.	По-лесно преодоляване на трудности при обучението – брой осъществени общи и индивидуални родителски срещи.	Постоянен
Подобряване на връзките гимназия – работодатели – ученици	Стимулиране на работодатели да осигуряват работни места за практическо обучение на ученици от гимназията, да им предоставят стипендии, както и да подпомагат гимназията с различни дарения.	Компенсиране на липсата на добри условия в учебните работилници за провеждане на практическо обучение – брой ученици, провеждащи учебна и производствена практика в предприятия. Осъществяване на пряка връзка между ученици и работодатели за по-лесен достъп до трудовия пазар.	През учебната година
Оценка и самооценка на качеството	Вътрешна оценка на качеството на образованието и обучението – анализ на резултатите от I учебен срок и края на учебната година, резултати от проверки на АР на работата на учителите и възпитателите. Изготвяне на самооценка на качеството на професионалното образование. Външна оценка на качеството на образованието и обучението – резултати от проверки на контролните органи (РИО – Ямбол, и МОН) на работата на учителите и възпитателите; резултати от външно оценяване (ДЗИ и ДИ за квалификация и правоспособност).	Извеждане на изводи от резултатите и предприемане на мерки за повишаването им, както и за отстраняване на допуснати пропуски и/или нарушения – по данни от доклада за оценка и самооценка.	В края на I учебен срок и в края на учебната година. Съгласно плана за контролната дейност на директор и пом.-директори и планове на експертите. В края на учебната година. По график на контролните органи и графиците за ДЗИ и ДИ за квалификация и правоспособност

Мониторинг на индивидуалните постижения на учениците	Ежедневен мониторинг по време на учебни часове, извънкласни занимания и консултации. Мониторинг в края на I учебен срок и в края на учебната година.	Извеждане на изводи от резултатите и предприемане на мерки за повишаването им, както и за отстраняване на допуснати пропуски и/или нарушения – бр. носители на слаби и отлични оценки.	Постоянен В края на I учебен срок и в края на учебната година
Повишване на квалификацията на педагогическите специалисти	Спазване на плана за квалификационната дейност на педагогическите кадри за учебната година. Включване в допълнителни обучения.	Съгласно плана за квалификационната дейност за учебната година – брой обучени учители.	Съгласно заложения график в плана за квалификационната дейност на педагогическите кадри за учебната година
Кариерно развитие на педагогическите специалисти	Развитие в хоризонтален план – последователно заемане на длъжностите: „младши учител“, „учител“, „старши учител“, а при обявяване на конкурс и на „главен учител“ и „учител-методик“. Развитие във вертикален план – заемане на административни длъжности в образователната система. Повишаване на мотивацията за кариерно развитие чрез средствата на Национална програма „Диференцирано заплащане“.	Повишаване на качеството и ефективността на квалификационно-методическата дейност на училищно ниво. Мотивиране на учителите за професионална реализация в училището. Повишаване на качеството и ефективността на образователно-възпитателния процес.	При изпълнение на изискуемите условия При обявен и спечелен конкурс за обявено работно място В края на учебната година

Подобряване на МТБ	Използване на възможностите на делегирания бюджет за поддръжка на МТБ и текущи ремонти. Използване на възможностите на национални програми и проекти за подобряване на МТБ.	Поддържана МТБ на училището. Санитаране на учебния корпус, ремонти, придобиване на нова пътностроителна машина/автокран, обзавеждане на компютърен кабинет и кабинет по компютърна диагностика на автомобили.	Постоянен При обявяване на покана за набиране на проектни предложения
Подобряване на системата за контрол и управление на гимназията	Работа на АР по контрол на всички учители, възпитатели, служители и работници по спазване на правилника за вътрешния трудов ред в училище и дневния режим. Извършване на контролна дейност на директора и пом.-директорите по плановете за контролната им дейност. Правилно, ефикасно и справедливо разпределение на средствата от делегирания бюджет. Отчет на АР по финансовите въпроси през общото събрание.	Ефективност и ефикасност на управлението – брой констативни протоколи.	Постоянен На всяко тримесечие
Създаване на условия за продължаващо обучение, достъп до образование на възрастни, квалификация на лица над 16 г., признаване на резултатите от неформално и самостоятелно учене.	Организиране на курсове за квалификация и преквалификация на външни лица. Верификация на знания, умения и компетентности, придобити от неформално и самостоятелно учене.	ПГ по ПСТТ – европейско училище – брой лица над 16 години, обучаващи се в курсове.	През учебната година

Техники за обратна връзка

Осъществяването на обратна връзка е важна задача и индикатор за изпълнение на стратегията. Чрез обратната връзка се проследява напредъкът по различни критерии и показатели, извършва се анализ и могат да се направят необходимите изводи за по-нататъшната работа. Методите, които ще бъдат използвани за обратна връзка, са аналитични – анализ на теоретични източници по проблема, математико-статистически методи и техники за анализ на резултатите. Методите за събиране на данни са: анкетно проучване; телефонно интервю; дидактическо наблюдение. Инструментариумът, който ще бъде използван за постигане целта на изследването и прилагане на горепосочените методи, включва: анкетни кар-

ти; статистически и математически формули, оценъчни карти, карта за анализ на данни.

Ще бъдат извършени следните проучвания:

1. Анкетно проучване за избор на професия и специалност. Срок за провеждане: по време на кампанията по приема. Целева група: ученици от дневна форма на обучение. Отговорник: екипи по приема, отговарящи за основни училища.

2. Анкетно проучване за очакванията и нагласите на новопостъпилите ученици. Срок за провеждане: в началото на обучението. Целева група: ученици от всички форми на обучение. Отговорник: класните ръководители.

3. Анкетно проучване за микроклимата в училището (взаимоотношения със съучениците, учител – ученик, ученик – помощен персонал). Срок за провеждане: в началото и в края на всяка учебна година. Целева група: ученици от дневна и задочна форма. Отговорник: АР.

4. Анкетно проучване за микроклимата в общежитието (взаимоотношения със съучениците, ученик – възпитател, ученик – помощен персонал). Срок за провеждане: в началото и в края на всяка учебна година. Целева група: ученици от дневна форма на обучение. Отговорник: АР.

5. Проучване работата на учителите с попълване на оценъчна карта на всеки от преподавателите (методи на работа, отношение към учениците, допълнителна работа с тях и др.). Срок за провеждане: в края на обучението по учебния/те предмет/и. Целева група: ученици от всички форми на обучение. Отговорник: АР.

6. Анкетно проучване относно придобиването на правоспособност за управление на МПС. Срок за провеждане: в края на учебната годината. Целева група: ученици от XI и XII клас от дневна форма на обучение. Отговорник: АР.

7. Анкетно проучване за родители или телефонно интервю – работа на класния ръководител, удовлетвореност/неудовлетвореност на очакванията по отношение на усвоените знания, умения и компетентности от техните деца. Срок за провеждане: по време на родителски срещи – два пъти в годината. Целева група: родители на ученици от дневна форма на обучение. Отговорник: АР.

8. Анкетно проучване на желанията на учениците за включване в извънкласни форми. Срок за провеждане: в началото и в края на всяка учебна година. Целева група: ученици от дневна форма на обучение. Отговорник: класните ръководители.

Всички анкетни проучвания ще бъдат изготвени, организирани, обобщавани и анализирани от комисия/комисии, одобрени от ПС.

9. Количествен и качествен анализ на резултатите от входни, междинни и изходни нива по предмети. Срок за провеждане: до един месец от началото на учебната година, в началото на втория учебен срок и в края на учебната година. Целева група: ученици от всички форми на обучение. Отговорник: преподаватели по предмети и одобрени от ПС отговорници за обобщаване на данните.

10. Оценка и самооценка на качеството на професионалното образование. Срок за провеждане: края на учебната година. Целева група: учители, ученици от всички форми на обучение. Отговорник: комисия по самооценка на качеството на професионалното образование.

11. Количествен и качествен анализ на резултатите от Държавните зрелостни изпити и държавните изпити за квалификация. Срок за провеждане: края на учебната година. Целева група: зрелостници. Отговорник: помощник-директор по учебната дейност, завеждащ катедри ООП и ПОО.

Критерии за мониторинг на процеса и резултатите от внедряване на стратегията

За осъществяване на мониторинг на процеса и резултатите от внедряване на стратегията се въвеждат следните критерии:

1. Брой реализирани мероприятия за изпълнението на дадена подцел.
2. Брой участници в дейността.
3. Степен на постигане на дадена подцел.
4. Степен на постигане на стратегическата цел на гимназията.

Контрол и оценяване на стратегията

Контрол и оценка на резултатите по изпълнението на стратегията се осъществяват от педагогическия съвет на ПГ по ПСТТ по време на цялата учебна година и в края на учебната година, след отчет на комисията за планиране. При нужда ПС може да приеме допълнителни мерки за осъществяване на стратегията.

Допълнителни пояснения

Предвидените дейности ще се детайлизират ежегодно и ще бъдат заложили в годишния план на училището. По време на изпълнението на стратегията се очакват промени на национално ниво в сферата на образованието, което е предпоставка за нанасяне на корекции в стратегията. Стратегията е отворена постоянно за допълнения от членовете на педагогическата колегия и подлежи на актуализация в началото на всяка учебна година.

Референтни документи

Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж – „Европа 2020“; Комюнике от Брюж относно засилването на европейското сътрудничество в областта на професионалното образование и обучение за периода 2011 – 2012 г.;

Националната програма за развитие на училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка 2006 – 2015 г.;

Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;

Стратегия за намаляване на дела на преждевременно напусналите образователната система (2013 – 2020 г.);

Конвенция на ООН за правата на детето;

Закон за закрила на детето;

„България 2020“ – националните приоритети в образованието и науката;

Национална стратегия за въвеждане на ИКТ в училищата;
Национална програма за развитие на физическото възпитание и спорта;
Национална програма „Диференцирано заплащане“, модул „Кариерно развитие на учителите“;
Национална програма „Модернизация на професионалното образование“;
Национална програма „Квалификация на педагогическите специалисти“;
Областна стратегия за развитие на област Ямбол 2014 – 2020;
Общински план за развитие на община Ямбол за периода 2014 – 2020.

VOCATIONAL SCHOOL “NIKOLA VAPTSAROV” – DEVELOPMENT STRATEGY FOR THE PERIOD 2014 – 2016

Abstract. The Development Strategy of Profesional High School “Nikola Vaptsarov” is developed for the period from 2014 to 2016. The paper is based on the information from the analysis of the outer and inner school environment. Further, the strategy is consistent with the intercultural environment: motivated teachers and students with low social status and lack of knowledge after their admission in the school. Moreover, the strategy is based on current European and national documents in the area of education and the modern scientific works on the topic of schools’ strategic planning. The goals, objectives and values, as well as the priorities, mission, and vision are presented thoroughly in the strategy. Finally, the techniques for feedback, monitoring, and criteria for evaluation of performance are also considered.

✉ **Mrs. Monica Petrova, Mrs. Yanka Bojkova, Mrs. Stanka Valeva,
Eng. Milen Minkov, Eng. Mima Nedelcheva**
Vocational School “Nikola Vaptsarov”
Yambol, Bulgaria
E-mail: pg_pstt_yambol@abv.bg